

1-Bir gece, yüz tabakalık irtifada, bir katran ağacının başındaki yuvada..

(O malûm talebesine gönderilen mektubun bir parçasıdır.)

Hâmisen: Bir mektupta, buradaki hissiyatıma hissedar olmak arzusunu yazmıştın. İşte binden birini işit.

“Buradaki hissiyatıma hissedar olmak istemiştin...” derken, aslında yaşanmış bir hakikatin kapısı aralanıyor. Fakat hemen ardından gelen “binden birini işit” ifadesi, bu kapının tamamıyla açılmayacağını haber veriyor. Çünkü kalpte doğan o ince manalar, kelimelere sığmayacak kadar derin, cümlelere hapsedilemeyecek kadar latîftir. Sana verilen, hakikatin kendisi değil; onun sadece bir gölgesi, bir parıltısıdır.

Bir gece, yüz tabakalık irtifada, bir katran ağacının başındaki yuvada, semanın

yıldızlarla yaldızlanmış güzel yüzüne baktım; Kur’an-ı Hakîm’in **فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ**

الْجَوَارِ الْكُنَّسِ kaseminde ulvi bir nur-u i’caz ve parlak bir sırr-ı belâgat gördüm.

Bir gece, yüz tabakalık irtifada, bir katran ağacının başındaki yuvada...”

Burası, meşhur ve oldukça yüksek olan **Çamdağı’nın en yüksek tepelerinden biridir**. Üstad Hazretleri burada, **Eğirdir Gölü’ne nazar eden Katran ağacının tepesinde** bulunmuş ve bu mekânın kendisinde uyandırdığı huzur ve tefekkür lezzeti sebebiyle **“Burayı Yıldız Sarayı’na değişmem”** buyurmuştur. Dolayısıyla Üstad’ın bu latif ifadesi, hem bulunduğu yerin maddî yüksekliğine hem de o makamın kendisine verdiği mânevî ferahlık ve ulvî tefekkür hâline işaret etmektedir.

Bir gece... Herkesin sustuğu, dünyanın sesini içine çektiği o derin vakit... Yüz tabaka yüksekte, bir katran ağacının başında, sanki yeryüzünden kopmuş da semaya asılmış bir ruh gibi... O yalnızlık, aslında boşluk değil; kâinatla baş başa kalmanın en berrak hâlidir. Aşağıda dünya susmuş, yukarıda gök konuşmaktadır. İnsan o noktada artık bir seyirci değil; bir

muhatap olur.

Ağaç tepesindeki yalnızlık, insanın kalabalıktan kopup kâinatla baş başa kalmasını temsil eder. Yani bu, sıradan bir bakış değil; tefekkür için hazırlanmış bir sahnedir.

“Semanın yıldızlarla yaldızlanmış güzel yüzüne baktım...”

Semaya bakış, sıradan bir bakış değildir artık. O gökyüzü, boş bir karanlık değil; yıldızlarla işlenmiş bir yüz, bir cemel aynasıdır. Her yıldız, o yüzün üzerine konmuş bir zinet, bir işaret, bir davettir. Sessizdirler... Ama o sessizlikte öyle bir hitap vardır ki, kalbi olan işitir, düşünen anlar.

“Kur’an-ı Hakîm’in الْجَوَارِ الْكُنَّسِ , فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ , kaseminde...”

Tam o anda nazar, gökten kelâma kayar... Kur’an-ı Hakîm’in “, فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ ,

الْجَوَارِ الْكُنَّسِ” ayeti, birdenbire sadece bir metin olmaktan çıkar; gökyüzünün dili olur. Yıldızlar artık sadece ışık değil; ayetin işaret ettiği hakikatlerin canlı tefsiri hâline gelir. Gizlenip çıkan, kaybolup tekrar görünen o seyyareler... Sanki ilahî bir yeminle nazara sunulmuş, “Bak!” diye haykırmaktadır.

Demek ki Kur’an, asırlar önce bu hareketlere dikkat çekmiştir. Bu cümlede, Kur’an’ın mucizeliği hissediliyor. Yani mesele sadece bilgi değil; hayret veren bir ifade kudreti. “Nur-u i’caz” demek, insanı hayran bırakan ilahî bir anlatım demektir. Müellif, gökyüzüne bakarken Kur’an’ın bu mucizevî anlatımını kalben müşahede ediyor.

İşte o an... Sadece görmek değil, idrak etmek anıdır. Ayetin içinde saklı olan o yüksek ifade, o derin belâgat, bir nur gibi kalbe iner. Bu, kuru bir bilgi değildir; hayreti doğuran bir keşiftir. İnsan o anda şunu hisseder: Bu kelam, insan sözü olamaz. Bu tasvir, bu işaret, bu incelik... Ancak her şeyi bilen, her şeyi gören bir Zât’ın kelamı olabilir.

Ve o gece, o ağaç başında, o yıldızlı semanın altında, bir bakış bir imana dönüşür. Artık gök sadece seyredilen bir manzara değil; konuşan bir hakikat olur. Yıldızlar sadece ışık saçmaz; kalbe marifet döker.

Evet, seyyar yıldızlara ve istitar ve intişarlarına işaret eden şu âyet, gayet âlî bir nakş-ı sanat ve âlî bir levha-i ibret, nazar-ı temaşaya gösteriyor.

“Seyyar yıldızlar” ifadesiyle, sabit durmayan, dolaşan gök cisimlerine dikkat çekilir. Fakat asıl incelik “istitar ve intişar” kelimelerindedir: gizlenmek ve yayılmak... Yani bu yıldızlar bazen görünür, bazen kaybolur; bazen sahneye çıkar, bazen perde arkasına çekilir. Bu hâl,

başıboş bir hareket değil; adeta planlı bir gösteridir. Her çıkış bir davet, her kayboluş bir sır taşır.

Şu âyet denilerek nazarımız, doğrudan Kur'an-ı Hakîm'in işaret ettiği hakikate çevrilir. Yani mesele yıldızları görmek değil; yıldızlar üzerinden konuşan ilahî hitabı işitmektir. Âyet, gözümüzü göğe kaldırır ama kalbimizi manaya indirir. Artık sema, sadece bakılan bir boşluk değil; okunması gereken bir satır olur.

“Gayet âlî bir nakş-ı sanat” denildiğinde, kâinat bir nakkaşın ince ince işlediği desen gibi tasvir edilir. Yıldızların hareketleri, sıradan bir dönme değil; kâinat kumaşına atılan ilmikler gibidir. Her biri yerli yerinde, her biri ölçülü, her biri bir hikmetle... Tesadüfün kör eli böyle bir nakış dokuyamaz.

“Levha-i ibret” ifadesiyle, bakışın yönü değiştiriliyor. Artık gökyüzü bir ders kitabıdır. Yıldızlar, insanı oyalamak için değil; uyandırmak için vardır. Her biri sessiz bir hatip gibi konuşur: “Bizi yapmanı düşün!”

Son cümlede ince bir nokta var: **“nazar-ı temaşa”**.... Yani bu manzara, onu gerçekten görmek isteyen gözlere gösterilir. Herkes bakar ama herkes göremez. Gafletle bakan sadece ışık görür; tefekkürle bakan ise kudreti, hikmeti ve sanatı okur.